

T.C.
HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU
Genel Sekreterliği

Sayı : E.75743956-045-399/104251
Konu : Makul Sürede Yargılanma Hakkı
Kapsamında Gerekçeli Kararların
Yazılması

18.12.2025

DAĞITIM YERLERİNE

Adil yargılanma hakkının en önemli unsurlarından biri, mahkeme kararlarının makul sürede verilmesi ile yeterli ve anlaşılabilir gerekçeler içermesidir. Kararların süresinde yazılmaması veya gerekçenin eksik olması gibi hâller yargılama sürecini geciktirmekte, tarafların adalet algısını ve yargıya güveni olumsuz şekilde etkileyebilmektedir. Bu tür gecikmeler aynı zamanda özveriyle görev yapan hâkim ve savcı meslektaşlarımızın emeklerinin gölgelenmesine de neden olabilmektedir. Bu durum, adil yargılanma hakkının ihlaline, devletimizin tazminat sorumluluğuna ve yargısal süreçlerin uzamasına yol açabilmektedir.

Anayasa'nın 36'ncı maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı ile 141'inci maddesinde düzenlenen "Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır." hükmü, bu ilkenin anayasal temelini oluşturur. Aynı şekilde, 141'inci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan "Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir." hükmü gereği yargılamanın süratle sonuçlandırılması yanında kararın gerekçesinin süresinde yazılması da bu yükümlülüğün bir parçasıdır.

Bu yükümlülük usul kanunlarımızda da açık şekilde düzenlenmiştir. Ceza yargılamasında, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 232'nci maddesi uyarınca hükmün gerekçesi, açıklanmasından itibaren en geç on beş gün içinde dosyaya konulmalıdır. Hukuk yargılamasında, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 294'üncü maddesi gereğince, sadece hüküm sonucunun tefhim edildiği hâllerde gerekçeli karar, tefhim tarihinden itibaren en geç bir ay içinde yazılmalıdır. İdari yargıda ise, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 24'üncü maddesi gereğince, idare ve vergi mahkemelerinde verilen kararlar, karar tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılıp imzalanmak zorundadır.

Yine makul sürede yargılanma hakkı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "Herkes, davasının makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir." hükmüyle de güvence altına alınmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarında kararların yeterince gerekçe içermemesi veya geç gerekçelendirilmesinin makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiği, bu gecikmenin tarafların hukuki güvenlik ve belirlilik beklentisini zedelediği açıkça belirtilmiştir. Benzer şekilde Anayasa Mahkemesinin de bireysel başvuru kararlarında, gerekçenin geç yazılmasının adil yargılanma hakkını ihlal ettiğine hükmettiği içtihatları mevcuttur.

Diğer yandan Kurulumuzca yürürlüğe konulan Kanun Yolu Değerlendirme Formlarının Düzenlenmesine İlişkin Yönetmeliğin 5/1-h bendinde, "mütalâa ve gerekçeli kararların yazılış, tahlil ve sonuçlandırılmasında başarı gösterilmesi" hususu kanun yolu değerlendirme formu düzenlenirken dikkate alınacak bir ölçüt olarak gösterilmiş; aynı Yönetmeliğin 5/9 maddesinde ise, kanun yolu değerlendirme formu düzenleyecek istinaf ve temyiz mercilerinin kararların gerekçesi veya süresiyle ilgili tespitlerinin, durumun niteliğine göre Kurulumuzca değerlendirilebileceği hüküm altına alınmıştır. Bu düzenlemeler, yargı bağımsızlığına hâlel getirmeksizin kalite, hız ve etkinlik ilkelerinin güçlendirilmesini amaçlamaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Emniyet, Mevlana Blv. No:36, 06170 Yenimahalle/Ankara

Telefon No : (0 312) 204 10 00

e-posta : omer6parmak51@gmail.com

İnternet Adresi : <https://www.hsk.gov.tr/>

Bilgi için : Ömer Fatih ALTIPARMAK

Unvan : VHKİ

Telefon No : 0312 204 16 29

Kep Adresi : hsk@hs01.kep.tr

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden [bjqidSf](https://www.hsk.gov.tr/) - [cS5w5IA](https://www.hsk.gov.tr/) - [2tA9X2a](https://www.hsk.gov.tr/) - [K5MECK=](https://www.hsk.gov.tr/) ile erişebilirsiniz

Bu itibarla;

Makul sürede yargılanma hakkı ve gerekçeli karar hakkının temini bakımından, Anayasa, usul kanunları ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin öngördüğü standartlar çerçevesinde,

Mahkemelerde gerekçeli kararların yeterli gerekçeyi içerecek, yazım kurallarına ve bilimsel tekniklere uygun şekilde, kısa, öz ve sade bir dille, yasal sürelerin sınırları içinde yazılması hususlarında gösterilen azami özenin devam ettirilmesini,

Keyfiyetin gereği için Genel Sekreterlik, Teftiş Kurulu Başkanlığı ile merkez ve mülhakat adliyelerinde görev yapan tüm hâkimlere duyurulmasını rica ederim.

Fuzuli AYDOĞDU
HSK Başkanvekili

DAĞITIM :

- Tüm Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılıklarına (Bilgi İçin)
- Tüm Bölge Adliye Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlıklarına
- Tüm Bölge İdare Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlıklarına
- Tüm Cumhuriyet Başsavcılıklarına (Bilgi İçin)
- Tüm Adlî Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlıklarına
- Genel Sekreterlik (Tüm Bürolar)
- Teftiş Kurulu Başkanlığı (Evrak Bürosu)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Emniyet, Mevlana Blv. No:36, 06170 Yenimahalle/Ankara

Telefon No : (0 312) 204 10 00

e-posta : omer6parmak51@gmail.com

İnternet Adresi : <https://www.hsk.gov.tr/>

Kep Adresi : hsk@hs01.kep.tr

2/2

Bilgi için : Ömer Fatih ALTIPARMAK

Unvan : VHKİ

Telefon No : 0312 204 16 29

